

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ

Кафедра лісового та садово-паркового господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЛІСОПИЛАННЯ»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Житомир - 2026

Розробник: доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства,
к.т.н., С. М. Кульман

Інформація про викладача

Викладач (-і)	Кульман Сергій Миколайович
Профайл викладача (-ів)	https://polissiauniver.edu.ua/%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B0%D0%BD-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9-%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87/
Контактна інформація	Sergiy.kulman@gmail.com
Сторінка курсу в Google	https://sites.google.com/view/dmt-2020/%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0?authuser=1
Консультації	Очні та онлайн консультації через Zoom, Telegram, Viber щосередини з 13.00 до 17.00

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика лісопиляння»
затверджена на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства
Протокол від «31» серпня 2026 р. № 2

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 2
Завідувач кафедри

Юрій СІРУК

Погоджено із гарантом
освітньої програми Лісове господарство

(підпис)

(підпис)

Олена АНДРЕЄВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету лісового
господарства та екології

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 1

Голова НМК

(підпис)

Олександр КРАТЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 3 годин -90 змістових модулів – 2	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність Н4 Лісове господарство	1-й	
		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	12	
		Практичні	
		12	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		66	
		Індивідуальні завдання:	
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка майбутніх спеціалістів з питань технології лісопиляльно-деревооброблювальних виробництв, вивчення процесу науково-практичної організації таких підприємств на основі раціонального і комплексного використання лісосировинних ресурсів, поліпшення якості продукції, підвищення продуктивності праці на основі принципів безпечності та екологічності виробництва.

Завданням дисципліни є вивчення напрямків раціонального та комплексного використання пиловочної сировини, підвищення якості продукції та продуктивності праці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: *ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового господарства.*

в) спеціальних (СК):

СК1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах

Програмні результати навчання (РН):

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 13. Приймати оптимальні рішення з переробки та використання отриманої від лісозаготівлі деревини в конкретних умовах лісовирощування. Вміти організовувати безвідходне використання деревних ресурсів із використанням сучасних технічних засобів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- перспективи розвитку галузі;
- теорію розкрою колод на пило продукцію заданих розмірів, що забезпечує раціональне і комплексне використання сировини;
- технологію пиломатеріалів і заготовок, що базується на теорії розкрою, сучасному обладнанні, раціональному використанні трудових ресурсів, досягненні науки і техніки і узагальненні передового досвіду;
- організацію робочих місць на складах круглих лісоматеріалів і лісопильних цехах, на складах пиломатеріалів і в цехах розкрою.

вміти:

- складати специфікацію пиловочної сировини і пиломатеріалів, приймати їх за якістю і кількістю, оформляти задачу готової продукції;
- розрахувати продуктивність обладнання на складах круглих лісоматеріалів і лісопильних цехах, на складах пиломатеріалів, в розкроювальних цехах і знаходити оптимальні режими їх роботи;
- організувати контроль якості пиломатеріалів і заготовок;
- проектувати технологічні процеси виробництва пиломатеріалів і заготовок.

3. Програма початкової дисципліни

Змістовий модуль 1. Сировина у лісопилянні, підготовка до розкрійних процесів

Тема 1. Проблеми виробництва пиляної продукції.
https://drive.google.com/file/d/1FN_vl1_NK294SYuNAeWaMvDKQGDngKSt/vi ew

Тема 2. Характеристика лісопильно-деревообробних виробництв.
Продукція лісопильно-деревообробних виробництв.
<https://drive.google.com/file/d/1bKD0auFB0mO3yYlQTutIZBPKyP72GNIP/view>

Тема 3. Характеристика сировини лісопильно-деревообробних
Виробництв. Способи розкроювання хлестів.

<https://drive.google.com/file/d/1frQvAKoY9C4FE9r8CclfnACCLkVEyZpH/view>

Тема 4. Основи теорії розкрою пиловника на пилопродукцію. Вимоги до раціонального розкрою колод.

https://drive.google.com/file/d/14vts8MGLwcpmJbVMnt6_RADfwCKl594K/view

Тема 5. Складання та розрахунок поставів.

<https://drive.google.com/file/d/1Jn2TwQLCuQIYK6ZMCGEHjRvgnMcE2Jli/view>

Змістовий модуль 2. Теорія розкрою колод на пилопродукцію та пеперобки відходів. Практика розкрою колод на пилопродукцію та переробка відходів. Устаткування для виробництва пиломатеріалів та заготовок.

Тема 6. Розрахунок поставів за допомогою графіка-квадранта.

<https://drive.google.com/file/d/1BcnBtnYnc0ZU5IzIxZLEo9fG9ALP94UB/view>

Тема 7. Визначення об'єму, об'ємного та посортного виходу пиломатеріалів в поставах

<https://drive.google.com/file/d/1j3WYppGqSQ85P49cgAuZG19dGaDXb5h0/view>

Тема 8. Способи розкрою дощок на заготовки. Планування розкрою колод на пило-продукцію. Методи оптимального планування розкрою пиловочної сировини. Застосування ЕОМ для планування і керування процесами розкрою.

https://drive.google.com/file/d/1USRehDKHkcyUC1fmRZvN_jR_ncdp2mpU/view

Тема 9. Розсіювання ширин пиломатеріалів. Процеси переробки вторинної сировини. Принципи безвідходної технології як основа збереження лісів. Організація робочих місць та техніко-економічні показники ділянок для переробки вторинної сировини.

<https://drive.google.com/file/d/1ioreAvTQutKopyKSjHEL6h44p7jqI4y2/view>

Тема 10. Планування розкрою половника. Основні напрями науково-дослідних робіт в лісопильно-деревообробних виробництвах.

<https://drive.google.com/file/d/1PmuyCM4emL7RvBJ1tlvKObgiUHR76bBQ/view>

4. Структура початкової дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сировина у лісопилянні, підготовка до розкрійних процесів												
Тема 1. Проблеми виробництва пиляної продукції.	8	1	1			6						

Тема 2. Характеристика лісопильно- деревообробних виробництв. Продукція лісопильно- деревообробних виробництв	9	2	1			6						
Тема 3. Характеристика сировини лісопиляльно- деревообробних виробництв. Способи розкрою хлистів	12	1	2			9						
Тема 4. Основи теорії розкрою пиловника на пилопродукцію. Вимоги до раціонального розкрою колод.	11	1	1			9						
Тема 5. Складання та розрахунок поставів	8	1	1			6						
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6			33						
Змістовий модуль 2. Теорія розкрою колод на пилопродукцію та пеперобки відходів												
Тема 6. Розрахунок поставів за допомогою графіка-квадранта	8	1	1			6						
Тема 7. Визначення об'єму, об'ємного та посортного виходу пиломатеріалів в поставах Вплив якості сировини на вихід пило-матеріалів. Вплив сорто- утворюючих вад (сучків, серцевини, кривизни, гнилі і інш.) на якісний вихід пиломатеріалів. Нормування виходу пиловочної сировини	8	1	1			6						

Тема 8. Способи розкрою дощок на заготовки Планування розкрою колод на пило-продукцію. Методи оптимального планування розкрою пиловочної сировини. Застосування ЕОМ для планування і керування процесами розкрою.	9	1	1			7						
Тема 9. Розсіювання ширин пиломатеріалів. Процеси переробки вторинної сировини. Принципи безвідходної технології як основа збереження лісів. Організація робочих місць та техніко-економічні показники ділянок для переробки вторинної сировини.	9	1	1			7						
Тема 10. Планування розкрою половника. Основні напрями науково-дослідних робіт в лісопилно-деревооб-робних виробництвах.	11	2	2			7						
Разом за змістовим модулем 2	45	6	6			33						
Усього годин	90	12	12			66						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проблеми виробництва пиляної продукції.	1	
2	Характеристика лісопилно-деревообробних виробництв. Продукція лісопилно-деревообробних виробництв	1	
3	Характеристика сировини лісопиляльно-деревообробних виробництв. Способи розкрою хлестів	2	
4	Основи теорії розкрою пиловника на	1	

	пилопродукцію. Вимоги до раціонального розкрою колод.		
5	Складання та розрахунок поставів	1	
6	Розрахунок поставів за допомогою графіка-квадранта	1	
7	Визначення об'єму, об'ємного та посортного виходу пиломатеріалів в поставах Вплив якості сировини на вихід пило-матеріалів. Вплив сортотворюючих вад (сучків, серцевини, кривизни, гнилі і інш.) на якісний вихід пиломатеріалів. Нормування виходу	1	
8	Способи розкрою дощок на заготовки Планування розкрою колод на пило-продукцію. Методи оптимального планування розкрою пиловочної сировини. Застосування ЕОМ для планування і керування процесами розкрою.	1	
9	Розсіювання ширин пиломатеріалів. Процеси переробки вторинної сировини. Принципи безвідходної технології як основа збереження лісів. Організація робочих місць та техніко-економічні показники ділянок для переробки вторинної сировини.	1	
10	Планування розкрою половника. Основні напрями науково-дослідних робіт в лісопильно-деревообробних виробництвах.	2	
Разом		12	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проблеми виробництва пиляної продукції.	6	
2	Характеристика лісопильно-деревообробних виробництв. Продукція лісопильно-деревообробних виробництв	6	
3	Характеристика сировини лісопиляльно-деревообробних виробництв. Способи розкрою хлистів	9	
4	Основи теорії розкрою пиловника на пилопродукцію. Вимоги до раціонального розкрою колод.	9	
5	Складання та розрахунок поставів	6	
6	Розрахунок поставів за допомогою графіка-квадранта	6	

7	Визначення об'єму, об'ємного та посортного виходу пиломатеріалів в поставках Вплив якості сировини на вихід пило-матеріалів. Вплив сортотворюючих вад (сучків, серцевини, кривизни, гнилі і інш.) на якісний вихід пиломатеріалів. Нормування виходу	6	
8	Способи розкрою дощок на заготовки Планування розкрою колод на пило-продукцію. Методи оптимального планування розкрою пиловочної сировини. Застосування ЕОМ для планування і керування процесами розкрою.	7	
9	Розсіювання ширин пиломатеріалів. Процеси переробки вторинної сировини. Принципи безвідходної технології як основа збереження лісів. Організація робочих місць та техніко-економічні показники ділянок для переробки вторинної сировини.	7	
10	Планування розкрою половника. Основні напрями науково-дослідних робіт в лісопильно-деревообробних виробництвах.	7	
Разом		66	

7. Методи навчання

У процесі вивчення застосовуються такі методи навчання:

- Словесні методи: лекції, пояснення, бесіди, обговорення теоретичних питань.
- Наочні методи: демонстрація зразків деревини, ілюстрацій анатомічної будови, схем та таблиць властивостей деревини.
- Практичні методи: виконання практичних робіт з визначення фізичних та механічних властивостей деревини, аналіз дефектів і біопшкоджень.
- Робота з навчально-методичною літературою: опрацювання підручників, стандартів, методичних вказівок, у тому числі електронних ресурсів.
- Самостійна робота здобувачів вищої освіти: виконання індивідуальних завдань, підготовка глосаріїв, таблиць, аналітичних оглядів.
- Інформаційно-комунікаційні технології: використання системи Moodle, електронних курсів і презентацій.

8. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Переробка деревини» є: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування,

тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт або вирішення задач.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі заліку. До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (практичних завдань), передбачених робочою програмою.

Підсумкова оцінка за залік визначається як середнє арифметичне значення оцінювання освітньої діяльності здобувача вищої освіти за поточний та підсумковий контроль (за необхідності) за 5-бальною системою з наступним автоматичним переведенням в 100-бальну шляхом множення середнього значення на коефіцієнт переведення 20.

9. Питання для контролю

з дисципліни «Теорія та практика лісопиляння», згрупованих за основними тематичними блоками.

I. ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЛІСОПИЛЯННЯ

1. Дайте визначення лісопиляння як галузі деревообробної промисловості.
2. Назвіть основні завдання дисципліни «Теорія та практика лісопиляння».
3. Охарактеризуйте етапи історичного розвитку лісопиляльного виробництва.
4. Які основні види продукції виготовляють на лісопильних підприємствах?
5. Дайте класифікацію продукції лісопильно-деревообробних виробництв.
6. Що таке пилопродукція? Назвіть її основні елементи.
7. Дайте визначення понять: довжина, ширина і товщина дошки.
8. Що таке номінальний, розпиловочний та фактичний розміри пиломатеріалів?
9. Охарактеризуйте сітку номінальних розмірів хвойних пиломатеріалів за діючим стандартом.
10. Охарактеризуйте сітку номінальних розмірів листяних пиломатеріалів.
11. Назвіть основні показники якості пиломатеріалів і заготовок.
12. Як вимірюються вади деревини в пиломатеріалах?
13. Що таке гранично допустимі відхилення в розмірах заготовок від номінальних?
14. Назвіть величини допустимих відхилень для твердих листяних порід.
15. Які основні техніко-економічні показники лісопильного виробництва?

II. СИРОВИНА ДЛЯ ЛІСОПИЛЯННЯ

16. Що таке пиловочна сировина? Які вимоги до неї ставляться?
17. Як класифікуються круглі лісоматеріали за призначенням?
18. Особливості форми, розмірів і якості пиловочної сировини.
19. Як математично описується форма колоди?
20. Які основні параметри колоди впливають на процес розкрою?
21. Що таке збіг колоди і як він впливає на розкрій?
22. Як визначають об'єм колоди? Назвіть основні формули.
23. Які вади деревини впливають на якість пилопродукції та вихід пиломатеріалів?
24. Як проводиться сортування круглих лісоматеріалів перед розпилюванням?
25. Що таке розмірно-якісна характеристика пиловочної сировини?

III. ТЕОРІЯ РОЗКРОЮ КРУГЛИХ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ

26. Назвіть основні теорії розкрою круглих лісоматеріалів на пиломатеріали.
27. У чому сутність теорії розкрою колод на пилопродукцію?
28. Що таке постав? Дайте визначення.
29. Які види поставів використовують у лісопилянні?
30. Як виконується розрахунок поставів?
31. Що таке схема розкрою колоди? Які бувають схеми?
32. Поясніть принцип складання планів розкрою колод.
33. Які критерії оптимізації розкрою деревини ви знаєте?
34. Що таке оптимальний розкрій колоди і як його досягти?
35. Які фактори впливають на вибір схеми розкрою?
36. У чому полягає аналіз теорії розкрою круглих лісоматеріалів?
37. Як визначається об'ємний вихід пиломатеріалів?
38. Що таке коефіцієнт використання сировини?
39. Як впливає точність підбору колод по поставу на об'ємний вихід пиломатеріалів?
40. Які методи оптимізації розкрою використовують у сучасній практиці?

IV. ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ЛІСОПИЛАННЯ

41. Опишіть технологічний процес лісопиляльного виробництва.
42. Які основні операції входять до технологічного циклу лісопиляння?
43. Що таке підготовка сировини до розкрою? Назвіть основні заходи.
44. Як здійснюється транспортування сировини на дільницю розпилювання?
45. Які способи розпилювання колод існують?
46. У чому відмінність поздовжнього та поперечного розпилювання?
47. Поясніть технологію розпилювання колод на лісопилних рамах.
48. Як виконується обрізання кромek пиломатеріалів?
49. Як виконується торцювання пиломатеріалів?
50. Що таке технологічна схема лісопилного цеху?

51. Опишіть технологічну схему однорамного цеху з виробництва пиломатеріалів.

52. Що таке лісопильний потік і за яким параметром його розраховують?

53. Як організовується сортування пилопродукції після розпилювання?

54. Які види відходів утворюються в процесі лісопиляння?

55. Як здійснюється переробка відходів лісопиляння?

V. ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ЛІСОПИЛЯННЯ

56. Назвіть основне обладнання лісопильного виробництва.

57. Які види лісопильних рам використовують у виробництві?

58. Які круглопильні верстати застосовують для поздовжнього розпилювання?

59. Які круглопильні верстати застосовують для поперечного розпилювання?

60. Назвіть переваги стрічкопилкових верстатів у лісопилянні.

61. Що таке розвід пили?

62. Яка величина розводу для порід з м'якою деревиною?

63. Яка величина розводу для порід з твердою деревиною?

64. Як виконується підготовка пил до роботи (плющення, розвід, заточування)?

65. Яке допоміжне обладнання використовують у лісопильних цехах?

66. Як працюють транспортери для подачі сировини в цех?

67. Як організовується транспортування пиломатеріалів у сушильну камеру?

VI. НОРМУВАННЯ СИРОВИНИ ТА РОЗРАХУНКИ

68. Що таке нормування витрат сировини у лісопилянні?

69. Як визначаються норми витрат лісоматеріалів у виробництві пилопродукції?

70. Як проводиться нормування сировини при розкрої круглих лісоматеріалів?

71. Як розраховують об'ємний вихід пиломатеріалів при різних способах розкрою?

72. Як визначити вихід заготовок при різних способах розкрою пиломатеріалів?

73. Що таке коефіцієнт виходу пиломатеріалів?

74. Які фактори впливають на відсоток виходу пиломатеріалів?

75. Як проводиться економічна оцінка ефективності розкрою?

VII. МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ПРОЦЕСІВ РОЗКРОЮ

76. У чому полягає моделювання процесів розкрою колод?

77. Які методи моделювання використовують у лісопилянні?

78. Що таке планування розкрою колод?

79. Як складаються плани розкрою колод на пиломатеріали?

80. Що таке оптимізація плану розкрою хлистів?
 81. Які програмні засоби використовують для оптимізації розкрою?
 82. Як планується робота лісопильного потоку?
 83. Що таке методика проведення експериментів у лісопилянні та їх планування?

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль										Сума балів
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання

явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; 0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Оцінювання результатів іспиту здійснюється за наступними критеріями:

35-40 балів – бездоганна відповідь;

25-34 бали – вірна відповідь, містить окремі неточності чи упущення,

15-24 бали – загалом правильна, однак неповна чи стисла відповідь;

5-14 балів – виконання завдань не повне або не точне.

0-4 бали – розкриття питань лише розпочато.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній освіті**. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти повністю відповідає робочій програмі дисципліни.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для заліку
60-100	Зараховано
менше 60	Не зараховано

11. Політики дисципліни

Політики курсу «Теорія та практика лісопиляння» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо підготовки і захисту курсової роботи окреслена в методичних рекомендаціях щодо підготовки і захисту курсових робіт.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога,

відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1	Проблеми виробництва пиляної продукції.	Problems of sawn timber production.
2	Характеристика лісопильно-деревообробних виробництв. Продукція лісопильно-деревообробних виробництв.	Characteristics of sawmills and woodworking industries. Products of sawmills and woodworking industries.
3	Характеристика сировини лісопильно-деревообробних Виробництв. Способи розкроювання хлестів.	Characteristics of raw materials for sawmills and woodworking industries. Methods of cutting logs.
4	Основи теорії розкрою пиловника на пилопродукцію. Вимоги до раціонального розкрою колод.	Fundamentals of the theory of sawmill cutting for sawn timber. Requirements for rational sawmilling.
5	Складання та розрахунок поставів.	Preparation and calculation of deliveries.
6	Розрахунок поставів за допомогою графіка-квадранта.	Calculating postures using a quadrant graph.
7	Визначення об'єму, об'ємного та посортного виходу пиломатеріалів в поставах	Determination of volume, volumetric and graded output of lumber in stacks
8	Способи розкрою дощок на заготовки. Планування розкрою колод на пило-продукцію. Методи оптимального планування розкрою пиловочної сировини. Застосування ЕОМ для планування і керування процесами розкрою.	Methods of cutting boards into blanks. Planning of cutting logs into sawn products. Methods of optimal planning of cutting sawn raw materials. Application of computers for planning and controlling cutting processes.
9	Розсіювання ширин пиломатеріалів. Процеси переробки вторинної сировини. Принципи безвідходної технології як основа збереження лісів. Організація робочих місць та техніко-економічні показники	Scattering of lumber widths. Secondary raw material processing processes. Principles of waste-free technology as the basis for forest conservation. Organization of workplaces and technical and economic indicators of sites for secondary raw material

	ділянок для переробки вторинної сировини.	processing.
10	Планування розкрою половника. Основні напрями науково-дослідних робіт в лісопильно-деревообробних виробництвах.	Planning of ladle cutting. Main directions of scientific research in sawmilling and woodworking industries.

13. Рекомендована література

Основна література

1. Шевченко С. А., Погорілий В. К. Технологія лісопильно-деревообробних виробництв : методичні вказівки до виконання практичних робіт. Ч. 1. Проектування поставу для розпилювання колод врозвал з виготовленням обрізних дощок заданої товщини. Харків : ДБТУ, 2023. 43 с.

2. Шевченко С. А., Скрипник О. С., Тупчий О. М. Технологія лісопиляльно-деревообробних виробництв : методичні вказівки до виконання практичних робіт. Ч. 2. Імовірнісне моделювання розмірів обапелів, отримуваних із зони збігу колоди. Харків : ДБТУ, 2025. 28 с.

3. Марченко Н. В., Сірко З. С., Мазурчук С. М., Неборачок О. А. Розрахунок норм витрат деревини різних порід на виготовлення пилопродукції залежно від виду лісопиляльного устаткування та вибір лісопиляльного устаткування : рекомендації для лісопиляльно-деревообробних підприємств України. Київ : НУБіП України, ЛІАЦ, 2019. 128 с.

4. Маєвський В. О., Марченко Н. В., Ференц О. Б., Андрашек Й. В., Копинець З. П., Мазурчук С. М., Буйських Н. В. Науково-методичні рекомендації з нормування витрат сировини у виробництві пиломатеріалів та заготовок : доповнення до рекомендацій для лісопиляльно-деревообробних підприємств України. Київ : НУБіП України, НЛТУ України, 2019. 35 с.

Допоміжна

5. Буйських Н. В., Мазурчук С. М. Лісове товарознавство з основами деревинознавства : навчальний посібник. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 161 с.

6. Марченко Н. В., Буйських Н. В., Мазурчук С. М. Вплив вад деревини на способи її обробки та напрями використання : монографія. Київ : НУБіП України, 2018. 194 с.

7. Ференц О. Б., Маєвський В. О., Марченко Н. В., Копинець З. П., Андрашек Й. В. Щодо методики дослідження витрати пиловної сировини на виготовлення необрізних та обрізних пиломатеріалів // Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість. 2018. Вип. 44. С. 43–50.

8. Маєвський В. О., Маслій В. В., Миськів Є. М., Мацишин Я. В. Вплив кута повороту колоди відносно її поздовжньої осі на об'ємний вихід пиломатеріалів // Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.3. С. 121–129.

9. Марченко Н.В., Мазурчук С.М. Проектування деревообробних підприємств. Методичні вказівки до вивчення курсу з дисципліни «Проектування деревообробних підприємств» для студентів ОКР «Бакалавр» лісогосподарського факультету очної та заочної форм навчання з напрямку підготовки 6.051801 «Деревооброблювальні технології». – К.: НУБіП України, 2015. – 160 с.

10. Кульман С.М. Пристрій для демпфування коливань дискових пилок. Патент SU880716A1. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://patents.google.com/patent/SU880716A1/ru?inventor=%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B0%D0%BD+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%B9+%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87&oq=%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B0%D0%BD+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%B9+%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87>

Інформаційні ресурси

1. Інформаційний портал деревообробної галузі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.derevo.info.

2. Фельдер-груп [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.felder-gruppe.ua/ua-ru.html>.

3. Інформаційний портал деревообробного обладнання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.yushchyshyn.com.ua/>.

4. Сайт Лісове господарство. Переробка деревини. <https://sites.google.com/view/dmt-2020/%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0/%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97/1?authuser=1>

5. Теоретичні та практичні аспекти розпилювання колод https://drive.google.com/file/d/172eCS10KYKPMmbZLyoeEJP1_nbguWLgy/view

6. Аналіз розвитку теорії та практики розкрою колод на пиломатеріали. https://drive.google.com/file/d/1I_4zaMNWYqn9IliTdm-Gw-unsI9OU5A1/view

7. Планування розкрою деревини. https://drive.google.com/file/d/1aLIpfjxUnGDC20GS_kzH-UinwO5EYY4x/view

8. Кульман С.М. Лісове господарство. Лісопромислове виробництво. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/view/dmt-2020/%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0/%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97/1?authuser=1>